

Overdenking bij het avondmaal, *de Open Poort* 3 januari 2010 - *de brug verbindt*

Volk van God, geliefde gemeente van Jezus Christus,

Verbondenheid.

Daaraan ontbreekt het zo langzamerhand nogal in ons land. We voelen ons onverbonden. Heel veel mensen hebben niks met elkaar. Ze wonen weliswaar in het zelfde rijtje huizen, in dezelfde flat, maar ze weten niet eens hoe de buurman heet.

We leven langs elkaar heen. Gaan denken in categorieën: autochtonen – allochtonen, blanken – zwarten, gewone mensen – moslims. En iedereen die niet hetzelfde doet of denkt als ik is *dom* (en daar ga ik dus daarom ook niet mee om). Dat zou je dan nog het spaarzame wij-gevoel kunnen noemen (wij autochtonen, wij blanken...), het wij-gevoel zoals je dat ook nog tegenkomt zo kort als het Nederlands elftal op de groene mat staat. Maar daar houdt het dan ook wel zo ongeveer op. Verder zijn we vooral individualisten, die geen boodschap hebben aan een ander. Heel veel mensen verpieteren en vereenzamen. En veel anderen zijn wanhopig op zoek naar wie ze nou eigenlijk zelf zijn. Want dat ontdekken in dit versplinterde bestaan valt niet mee – je kunt je op de volleybalclub heel anders voordoen dan op school of op je werk. We zijn op zoek naar een bezielend verband, een samenhangend geheel, het echte wij-gevoel, naar verbondenheid.

Koningin Beatrix vroeg daar in haar kersttoespraak ook aandacht voor.

Heel bijzonder begon de koningin met een deel van de samenvatting van de wet van God: heb uw naaste lief als uzelf. Maar, vraagt ze zich af, *weten we nog wie onze naaste is? Het is een ieder die op onze weg komt: de medemens in ons leven. Maar zien wij die ook? Volgens de koningin is misschien wel de grootste uitdaging hoe individu en gemeenschap weer met elkaar te verbinden en vertrouwen te herstellen.* Want zonder enig wij-gevoel wordt ons bestaan leeg.

De meeste aandacht op tv en in de krant ging uit naar wat de koningin zei over virtuele ontmoetingen (contact vanachter de computer of via de mobiele telefoon). *De moderne technologische mogelijkheden lijken mensen wel dichter bij elkaar te brengen, maar ze blijven op veilige afstand, schuilgaand achter hun schermen. Wij kunnen nu spreken zonder tevoorschijn te komen, zonder zelf gezien te worden, anoniem.* Maar volgens de koningin is er tastbare nabijheid nodig. *Echt contact ontstaat in daden en woorden.*

Natuurlijk stonden virtuele freaks meteen klaar om te verklaren dat wat de koningin zei *een beetje dom* was, anderen noemden het hopeloos ouderwets. Maar dat bewijst mij dat ze wel een punt heeft, een gevoelige snaar heeft geraakt.

Tegelijk wil ik nog een stap verder gaan.

Ik denk dat de basis van echte verbondenheid ontstaat bij dat deel van de samenvatting van de wet dat de koningin niet noemde: God liefhebben boven alles.

Elkaar liefhebben zonder dat dat ergens in verankerd ligt, kan weliswaar liefdadige medemenselijkheid teweeg brengen die ook heel goede dingen doet, maar blijft tegelijk wel heel kwetsbaar (bijvoorbeeld door je eigen gevoel) en beïnvloedbaar (bijvoorbeeld door de publieke opinie of de media). Omdat het geen basis heeft buiten de mens zelf, geen norm waarop het gebaseerd is.

Terwijl de Here God opdracht geeft om lief te hebben, ja om zelfs vijanden lief te hebben. En waarom zouden wij dat doen? Omdat *God* liefheeft. Omdat *de Here* zelfs zijn vijanden liefheeft.

Want wijzelf zijn die vijanden. Romeinen 5:10 – *Werden we in de tijd dat we nog Gods vijanden waren al met Hem verzoend door de dood van zijn Zoon, des te zekerder is het dat wij, nu we met Hem verzoend zijn, worden gered door diens leven.*

Het gaat hier over verzoening. En in feite is verzoening hetzelfde als verbinding.

Verzoening brengt verbondenheid tot stand.

Op nieuwjaarsdag heb ik hier het voorstel gedaan 2010 uit te roepen tot *het jaar van de brug*. Met een knipoog naar de aanleg van de spoorbrug over de IJssel waar momenteel met man en macht aan wordt gewerkt.

Een brug verbindt twee oevers met elkaar. Een brug brengt een verbinding tot stand tussen de ene en de andere kant. En ook tussen de Een en de ander.

Jezus is de brug waarover wij tot God kunnen komen. Hij is de enige weg, de enige manier.

Doe het zelve heeft geen zin, onze mogelijkheden schieten te kort om de kloof die door de zonde is ontstaan te overbruggen.

Het heeft ook geen zin omdat er al een brug is: Jezus Christus!

Dus *ga* over die brug naar God. *Durf* dat. *Doe* dat.

Erken dat je het zelf niet kan, zelf niet redt, maar echt Jezus nodig hebt om de band met God te herstellen, om verbinding tussen Hem en jou tot stand te brengen.

Durf kwetsbaar te zijn. Durf van genade te leven.

En kan dat vandaag niet heel mooi bij het avondmaal? Zoals we straks in het formulier lezen: *We komen omdat wij niets in onszelf hebben maar alles in Christus*. Dat belijd je als je straks aan tafel gaat: Jezus is mijn enige weg om verzoend te worden met God. Jezus is de enige brug om bij God te komen. En Goddank – die brug is er, ik word, ik ben met God verzoend.

Dat is de basis. Dat is de brug.

En nu verder. Vanuit die basis, op die brug verder gaan, het leven in, 2010 in, elke dag die God je geeft.

Want je bent niet de enige op die brug. Er lopen er veel meer, op weg naar Vader. En geeft dat niet meteen al verbondenheid?!

En bedenk waarom je op die brug mag lopen: omdat Jezus je wilde dienen. Omdat God van je houdt. Schept dat ook geen band!? Legt dat ook geen verbinding?! Kan je het dan maken die ander niet lief te hebben?! De liefde *van* God en de liefde *voor* God brengt liefde voor elkaar.

Tegelijk heb jij niet meer recht van spreken om over die brug te gaan dan een ander. Er is geen enkele reden jezelf belangrijker te vinden dan die ander (omdat 'ie er toevallig anders uitziet, een ander kleurtje heeft of een ander geurtje of andere gewoontes heeft of een andere mening of een andere...). Net zoals er ook geen enkele reden is jezelf minder belangrijk te vinden of te voelen dan die ander. We zijn allemaal zondaars, we waren allemaal vijanden. Niemand verdient het op die brug te lopen. We moeten het allemaal van genade hebben – leven van Jezus. En ook dat bindt samen, geeft een gevoel van saamhorigheid en gemeenschappelijkheid.

Zoals dat vandaag heel mooi zichtbaar en voelbaar wordt aan de tafel van de Heer. Naast elkaar.

Eten van hetzelfde brood. Drinken van dezelfde wijn. Verbonden. Aan elkaar. Samen vormen wij een lichaam om elkaar in liefde te dienen.

Verbonden aan God word je verbonden aan elkaar.

En heel belangrijk: het is geen verbondenheid die de individualiteit wegdrukt, maar juist een die de individualiteit tot haar recht laat komen. Voor God mag je mens zijn zoals Hij je heeft bedoeld. Bij God mag je ontdekken wie je werkelijk bent, krijg je een sterke identiteit – in Christus.

En al die anderen dan? Al die mensen die de brug nog niet gevonden hebben? Die rondlopen?

Wanhopig hun eigen bruggetje bouwen? Of die de kloof niet eens over willen, denken dat het leven aan deze kant van de brug het einde is?

Hebben we daar geen boodschap aan? Voelen we met hen geen verbondenheid?

Ja toch zeker wel?! We hebben toch niet alleen de christen lief, maar iedere door God geschapen mens?! Als God de wereld liefheeft - kunnen wij dan achteloos voorbij gaan aan al diegene die de brug nog niet gevonden hebben? Moeten wij er niet eerder alles aan doen om hen de kloof te

wijzen en de brug te laten zien? Inderdaad liefde bewijzen in daad en woord? Mensen zien? Echt contact met hen maken? Met hem/haar die naast ons woont, mensen in dezelfde straat.

Nogmaals: laat 2010 voor ons het jaar van de brug zijn. De brug die verbindt. De brug die God en mens bij elkaar brengt. Maar in het vervolg daarvan ook mensen bij elkaar brengt.

En ook dat wordt zichtbaar aan de avondmaalstafel. In het meebrengen van gaven voor het werk van barmhartigheid zoals de diakenen dat vorm en inhoud geven. De liefdedienst voor de naaste. Om zo tastbaar te maken de liefde van Christus die verbindt. Die ogen opent. Die mensen tot naaste maakt. Die verbondenheid geeft.

Laten we vieren dat er een Brug is, een Brug die verbindt! Amen